
ЮВІЛЕЇ

ЛУКАШОВА ОЛЬГА ПЕТРІВНА

Понад 50 років безперервно працює в ДУ «Інститут медичної радіології ім. С. П. Григор'єва НАМН України» Ольга Петрівна Лукашова, керівник групи електронної мікроскопії, кандидат біологічних наук. Вона народилася 25 січня 1946 р. у сім'ї педагогів та науковців, у 1970 році закінчила з відзнакою біологічний факультет Харківського державного університету за спеціальністю біолог-біохімік.

Тривалий час під керівництвом видатного радіобіолога Є. М. Мамотюка працювала над проблемами впливу високих доз іонізуючого опромінення на організм, зокрема комбінованих радіаційних уражень, локального променевого ураження шкіри, біологічної дозиметрії, дії протирадіаційних препаратів, індивідуальної радіочутливості. Результати більшості цих досліджень увійшли в кандидатську дисертацію, яку вона захистила у 1983 році за фахом «радіобіологія».

З початку 80-х років минулого сторіччя основним методом наукових досліджень О. П. Лукашової стає електронна мікроскопія, яку вона досконально опанувала. У 1992 році її призначають керівником групи електронної мікроскопії, створеної ще у 1956 році, яку до 1988 р. очолювала її мати, кандидат медичних наук Євгенія Володимирівна Піскарьова. У цей період основним напрямком досліджень стає вивчення дії малих доз радіації на структурно-функціональний стан різних ланок ендокринної системи. Знайдені докази, що зниження функціональної активності периферійних ендокринних органів у цих умовах пов'язано не з безпосереднім їх пошкодженням, а з пригніченням усього ланцюга гіпоталамо-гіпофізарної регуляції внаслідок ураження деяких ділянок головного мозку.

Слід відзначити незвичайний підхід Ольги Петрівни до електронної мікроскопії, яку вона розглядає не тільки як морфологічний метод, а і з позиції біохіміка, тобто бачить у структурному стані досліджуваних клітин особливості їх біохімічної функції. Такий підхід вона застосовує і для досліджень у галузі онкології та медичної радіології. У цій сфері вивчалися ефекти та механізми дії різних схем променевої, хіміопротименової та кріопроменевої терапії на злоякісні новоутворення людини (рак тіла та шийки матки, яєчників, легень, грудної залози та інше), а також на пухлини експериментальних тварин. При цьому в окремих випадках встановлені певні закономірності взаємовідносин між пухлинами та тканинами, в яких вони розвиваються.

Значний внесок у досягнення інституту О. П. Лукашова зробила, працюючи також за договорами з іншими спорідненими установами, проводячи консультації з питань ультраструктурної організації тканин організму, застосовуючи електронно-мікроскопічний метод для диференціальної діагностики у складних випадках різних захворювань. Результати таких спільних робіт увійшли в 7 докторських та близько 10 кандидатських дисертацій.

Загалом Ольга Петрівна написала 107 наукових праць, монографію, отримала патент на винахід.

Чудовий організатор, доброзичлива людина, О. П. Лукашова для кожного в інституті знайде тепле слово та не пошкодує світлої посмішки. Її співробітники є кваліфікованими фахівцями, які досконало володіють методами електронної мікроскопії, працюють у групі десятиріччями. Знання характерних особливостей людей дозволяє Ользі Петрівні створювати у колективі особливу атмосферу довіри, майже сімейного загишку, що сприятливо впливає на виконання робочих обов'язків, завдяки чому група електронної мікроскопії безперервно працює навіть у найскладніших умовах. За сумлінну працю О. П. Лукашову поважають в інституті, нею пишаються її діти, які готові підтримувати її дослідження навіть матеріально.

Щиро вітаємо шановну ювілярку з 70-річчям, бажаємо здоров'я та нових успіхів у роботі.

Колектив ДУ «Інститут медичної радіології ім. С. П. Григор'єва НАМН України»

Редакція Українського радіологічного журналу